

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, dnia 10 sierpnia 2022 r.

PS-Le.431.9.1.2022.4

Pani
Grażyna Hetman
Dom Opieki „Świerkowy Zakątek”
ul. Krasickiego 6
62-050 Mosina

Zalecenia pokontrolne

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej¹ (zwanej dalej *ustawą*) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej², a także art. 49 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców³, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach 13 i 15 czerwca 2021 r. kontrolę doraźną w Domu Opieki „Świerkowy Zakątek” zlokalizowanym pod adresem ul. Krasickiego 6, 62-050 Mosina (zwanym dalej *Domem Opieki* lub *Placówką*).

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie realizacji standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku świadczonych w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia pokontrolne zostały szczegółowo opisane w protokole pokontrolnym PS-Le.431.9.1.2022.4, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 26 lipca 2022 r.

W toku kontroli ustalono, że w Placówce zgodnie ze standardem:

- mieszkańcom zapewnia się usługi bytowe wyszczególnione w art. 68 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, tj.: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie czystości;
- miejsce pobytu, o którym mowa w art. 68 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej spełnia warunki określone standardem; tj.: budynek i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych; pokoje mieszkalne oraz pomieszczenia wymienione w art. 68 ust. 5 ustawy usytuowane są na parterze; pokoje mieszkalne przeznaczone są dla nie więcej niż czterech osób, z tym, że: pokój jednoosobowy posiada powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², pokoje wieloosobowe – nie mniejszą niż po 6 m² na osobę, a jedyny w

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 2285

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.

- Placówce pokój czteroosobowy zajmowany jest wyłącznie przez osoby leżące, zgodnie z art. 68 ust. 4a ustawy;
- pokoje mieszkalne wyposażone są w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła i szafkę nocną dla każdej osoby zgodnie z art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. c ustawy;
 - mieszkańcom oferuje się, zgodnie z wymogiem art. 68 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej: co najmniej 3 posiłki dziennie, w tym posiłki dietetyczne, zgodnie ze wskazaniem lekarza; przerwę między posiłkami nie krótszą niż 4 godziny, przy czym ostatni posiłek jest podawany nie wcześniej niż o godzinie 18; nadto - dostęp do drobnych posiłków i napojów między posiłkami; możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, a w razie potrzeby karmienie;
 - zapewnia się sprzątnięcie pomieszczeń w miarę potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz dziennie, zgodnie z wymogiem określonym w art. 68 ust. 6 pkt 6 ustawy;
 - prowadzi się szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą: umowę o świadczenie usług w placówce, dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce, takie jak: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer PESEL lub numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby w przypadku braku numeru PESEL, informacje dotyczące stanu zdrowia, w szczególności: informacje o wydanych orzeczeniach, zalecenia lekarskie, nadto - dane kontaktowe, takie, jak: adres zamieszkania i numer telefonu najbliższej rodziny, opiekuna prawnego lub innych osób wskazanych przez osobę przebywającą w placówce, co jest zgodne z art. 68a pkt 1 lit. a-e ustawy o pomocy społecznej;
 - na budynku Placówki umieszczono w widocznym miejscu zgodnie z wymogiem art. 68a ust. 2 ustawy, tablicę zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Na tablicy ogłoszeń w budynku, umieszczono informacje dotyczące: podmiotu prowadzącego placówkę, w tym informacje o siedzibie podmiotu oraz o zakresie prowadzonej działalności, co jest zgodne z art. 68a pkt 3 ustawy;
 - do czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy zatrudnia się osoby spełniające wymogi kwalifikacyjne określone w art. 68a ust. 4 tej ustawy, tj. 2 fizjoterapeutów, terapeutę zajęciowego oraz 14 opiekunów. Sposób zatrudnienia i wymiar czasu ww. pracowników spełniają wymogi określone w art. 68a ust. 5 ustawy;
 - interwencje medyczne wobec mieszkańców dokumentowane są w indywidualnych ewidencjach przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych- zgodnie z art.68a pkt 1 lit. d tiret trzecie ustawy.
 - w placówce dokumentuje się w formie raportów przebieg codziennej pracy opiekunów w tym przyjęcia, zakwaterowanie i wytyczne pielęgnacyjno – opiekuńcze dla nowych mieszkańców, zabiegi higieniczne wykonane u mieszkańców, podawanie leków wg

- zleceń stałych, problemy zaistniałe u mieszkańców, w tym: zachowanie, objawy chorobowe, podane leki doraźne, wzywanie pomocy medycznej, obecność lekarza i pielęgniarki na terenie Placówki, urlopowania, itp.
- placówka zrealizowała zalecenia pokontrolne wynikające z kontroli kompleksowej nr: 1, 2, 3, 5, 7, 8. Częściowo zrealizowane zostały zalecenia nr 4 i 6 wynikające z kontroli kompleksowej.
 - W odniesieniu do zastrzeżeń córki byłego mieszkańca Domu Opieki do jakości opieki wyartykułowanych w piśmie z dnia 20 maja 2022 r. stwierdzono, że:

Ojciec autorki pisma do placówki trafił w ciężkim stanie szpitalnym. W Placówce przebywał 26 dni. Placówka zapewniła mu całodobową opiekę, pielęgnację i rehabilitację adekwatnie do wskazań szpitalnych, pomoc w podstawowych czynnościach higienicznych, oraz opiekę zdrowotną – w tym kontakt z pielęgniarką i lekarzem, obserwację i rejestrację parametrów stanu ogólnego, farmakoterapię. Przez pierwsze dni pobytu stan mieszkańca ulegał stopniowej poprawie, a mieszkaniec był włączany w życie społeczne Placówki stosownie do jego możliwości psychofizycznych. W 9 dniu pobytu nastąpiła potrzeba interwencji lekarskiej w celu wykonania zabiegu medycznego i niezwłocznie ją zorganizowano. W 12 dniu pobytu w Domu Opieki zapanowała infekcja (prawdopodobnie wirusowa) z objawami nieżytu żołądkowo – jelitowego, która z krótkimi przerwami przez co najmniej 10 dni kilkakrotnie dotknęła od 4 do 8 osób przebywających w Placówce, w tym trzykrotnie ojca autorki pisma oraz jego współlokatora z pokoju. Personel opiekuńczy Placówki stosował u objawowych mieszkańców ogólnie dostępne środki farmakologiczne z efektem krótkotrwałej poprawy. W 19 dniu pobytu mieszkańca u kilku mieszkańców Domu Opieki, w tym u ojca autorki pisma pojawił się kaszel, a do chorych wezwano lekarza rodzinnego. Podczas 26 dniowego pobytu w Placówce lekarz miał kontakt z ojcem autorki pisma trzy razy, a pielęgniarka – przynajmniej 2 razy. W 20 dniu pobytu lekarz zlecił mieszkańcowi podanie środka mukolitycznego z powodu kaszlu, w dniach 21.04 – 25.04, z powodu osłabienia i nawrotu choroby mieszkańca pozostawiono w łóżku z pełną pielęgnacją i rehabilitacją kontynuowaną przyłóżkowo. W dniu 25.04. u mieszkańca była pielęgniarka, która objęła dozorem mieszkańca, jako osobę leżącą. Zauważony zdarty naskórek na pośladkach został zaopatrzony żelem przyspieszającym gojenie oraz opatrunkiem koloidowym. 26.04 w godzinach rannych mieszkańca zbadał lekarz, zlecił podanie dożylnego wlewu kroplowego z powodu osłabienia pacjenta, jednocześnie po osłuchaniu nie stwierdził niepokojących zmian w drogach oddechowych. W południe tego dnia stan chorego pogorszył się i mieszkaniec trafił do szpitala.

Z analizy jakości opieki higienicznej sprawowanej wobec ww. mieszkańca wynika, że personel opiekuńczy udokumentował przez 26 dni jego pobytu: 4 kąpiele całego ciała, w tym 2 w kąpiele w łóżku, odnotowywał też wykonywanie codziennej wymiany pampersów oraz toalet porannej i wieczornej.

- córka mieszkańca Placówki potwierdziła, że miała częsty (codzienny lub co drugi dzień) kontakt z ojcem, jednocześnie zgłosiła zastrzeżenia co do stawianych rodzinie ograniczeń odwiedzin w pokoju mieszkalnym ojca oraz wymogu zapowiadania wizyt.

Autorka pisma nie powołała się na daty, jednak w świetle zapisów dokumentacji, ewentualne ograniczenia mogły znaleźć uzasadnienie w trakcie panującej w Placówce infekcji z objawami zarówno u ojca autorki pisma, jak i innych mieszkańców – w tym u mieszkańca wspólnie z nim zamieszkującego. Stawianiu jakichkolwiek ograniczeń w kontaktach ojca autorki pisma z rodziną zaprzeczyła Prowadząca Placówkę, oświadczając jednocześnie, iż w trakcie pobytu mieszkańca w Domu Opieki rodzina nie zgłaszała żadnych uwag dotyczących organizacji odwiedzin.

Podczas prowadzonego postępowania kontrolnego w Domu Opieki „Świerkowy Zakątek” Grażyna Hetman, stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

- w umowie o opiekę nad osobą starszą, zawartą przez córkę umieszczanego w Placówce obłożnie chorego ojca nie udokumentowano oświadczenia mieszkańca stanowiącego o zgodzie na pobyt w Domu Opieki,
- w dniach kontroli liczba mieszkańców Placówki wynosząca 50 osób przekraczała limit 49 miejsc określony w Decyzji Wojewody Wielkopolskiego ws. zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki świadczącej opiekę całodobową osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku z liczbą miejsc 49. Zgodnie z wyjaśnieniem Prowadzącej Placówkę, przyjęcie dodatkowej mieszkanek miało mieć charakter krótkoterminowy i doraźny, spowodowany niedyspozycją zdrowotną jej opiekuna;
- pomieszczenie mieszkalne, uruchomione na czas przyjęcia dodatkowej mieszkanek (pełniące dotąd funkcję izolatki) nie spełniało wymogów określonych w art. 68 ust. 4 pkt 3 lit a ustawy o pomocy społecznej, tj. miało powierzchnię 7,3 m²;
- w dniach kontroli pomieszczenie do prania i suszenia wyłączone było z użytku i zamknięte ze względu na remont. Jak oświadczyła Prowadząca Dom, prace remontowe miały zakończyć się do końca lipca br., a możliwość przepierek i suszenia była zapewniana w pokoju kąpielowym.

Mimo wykazanych w toku kontroli nieprawidłowości⁴, działalność Domu Opieki „Świerkowy Zakątek” Grażyna Hetman w Mosinie w zakresie kontrolowanych zagadnień oceniona została pozytywnie. Celem usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej wnoszę o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Natychmiastowe zaprzestanie przyjmowania mieszkańców ponad limit miejsc określony w Decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 6 lutego 2015 r., znak PS-II.9423.2.1.2015.13, zmienionej decyzją z dnia 01 sierpnia 2019 r., znak: PS-II.9423.2.9.2019.7.5 oraz decyzją PS-II.9423.2.7.2021.3 z dnia 22 listopada 2021 r. ws. wydania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie

⁴ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

- prowadzenia placówki świadczącej opiekę całodobową osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku;
2. Zaprzestanie użytkowania pomieszczenia określonego izolatką, jako pokoju mieszkalnego, w związku z niespełnianiem przez to pomieszczenie wymogów metrażowych określonych w art. 68 ust. 4. pkt 3 lit. a ustawy o pomocy społecznej;
 3. Zakończenie prac remontowych i przywrócenie dostępności pomieszczenia pomocniczego do prania i suszenia zgodnie ze złożoną w trakcie kontroli deklaracją i stosownie do wymogów art. 68 ust. 5 pkt.2 ustawy o pomocy społecznej;
 4. wyegzekwowanie od opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych całkowicie zgod z sądu rodzinnego na umieszczenie podopiecznego w placówce świadczącej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, zgodnie ze złożoną deklaracją i zgodnie z art. 86c ustawy o pomocy społecznej;
 5. przestrzeganie przepisów kodeksu cywilnego oraz kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przy zawieraniu umów o opiekę z osobami wnioskującymi o umieszczenie w Domu Opieki, w szczególności przepisów dotyczących pełnomocnictwa, oświadczeń woli i sprawowania opieki przez opiekuna osoby ubezwłasnowolnionej, zgodnie z art. 60, art. 79, art. 82, art. 103 i art. 104 w związku z art. 23 ustawy Kodeks Cywilny⁵ oraz art. 156 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy.⁶

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz wykorzystania uwag i wniosków zawartych w niniejszym piśmie oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

Informuję jednocześnie Panią, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Informuję także Panią, iż zgodnie z brzmieniem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej: *Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12000 zł.*

z up. Wojewody Wielkopolskiego

/-/ Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

w Poznaniu

Dokument sporządzony przez:

Alicja Moder - starszy inspektor wojewódzki

17.08.2022 r.

⁵ Dz. U. z 2022 poz. 1360 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2020 poz. 1359